

Hranice

Kraj: Karlovarský

Správní obvod: Aš

Nadmořská výška: 575 m n. m.

Počet obyvatel: 2 046

Adresa URL: www.mestohranice.cz

Okres: Cheb

GPS souřadnice: 50.304588N, 12.175772E

První pís. zmínka: 1306 (715 let)

PSČ: 351 24

Historie obce Hranice

Město Hranice bylo pravděpodobně založeno na přelomu 12. a 13. století. Původní název „Rossbach“, což v překladu znamená "Koňskýpotok", vznikl podle potoka protékajícího obcí. Zde první obyvatelé obce napájeli své koně, a tak se pijící kůň dostal i do znaku města. Za nejstarší osadu našeho regionu možno považovat Trojmezí (výstižný název pro trojmezí Čech, Bavorska a Saska), které do roku 1947 neslo jméno Gottmansgrün. O něco později než Trojmezí vznikly další osady - Friedersreuth (Pastviny) a Thonbrunn (Studánka).

První písemná zpráva o Rossbachu pochází z počátku 14. století - někdy je uváděn rok 1306, jindy 1318. Podle některých pramenů pochází první písemná zmínka o obci až z roku 1413. Jedná se o kupní smlouvu Konráda z Neiberku, který prodal vše, co patří k obci Heinrichu Zedtwitzovi. Tímto prodejem šlechtický rod Zedtwitzů plných 400 let rozhodoval o osudu Hranic.

Obec, nejprve zemědělská, se začala postupně stávat i střediskem řemeslné výroby - mlynářství (6 mlýnů), krejčovství, obuvnictví, kovářství a tkalcovství. Cecharní oprávnění vydávali pochopitelně Zedtwitzové. První oprávnění pochází z roku 1591.

Třicetiletá válka (1618 - 1648) znamenala pro většinu Evropy bídu a utrpení. Ašsko nebylo výjimkou, což potvrzují farní zápisy. Určitý rozdíl však mezi Ašskem a ostatním územím Čech zůstal, a to ve prospěch Ašska. Po porážce v bitvě na Bílé hoře (8. 11. 1620) uplatnili Habsburkové proti obyvatelům Čech tvrdé sankce, zejména násilnou rekatolizaci. Navzdory tomu se v Aši roku 1623 začalo se stavbou evangelického kostela. Roku 1629 však násilná rekatolizace dostihla i Hranice, které musel opustit evangelický farář na plných 20 let. K dovršení všech útrap postihla v této době město „černá smrt“ (mor).

Roku 1719 započala přestavba evangelického kostela svatého Martina, který byl postaven v raně barokním slohu roku 1682. V obci je ještě jeden kostel, a to katolický kostel Navštívení Panny Marie, který byl postaven roku 1894. Na trojmezí Čech, Bavorska a Saska byla dnes už zaniklá osada Kaiserův hamr (hraniční kámen z roku 1844). V roce 1882 byly Hranice povýšeny na městys. Obecní úřad od svého vzniku r. 1850 používal vždy na svých úředních razítkách a pečetích emblému koně pijícího z potoka. Je to mluvící znamení odvozené od bývalého názvu města „Rossbach“. Městský znak byl zaregistrován komisí pro znaky měst Ministerstva vnitra ČSR v roce 1988.

V roce 1821 se začala stavět nová škola. Základní kámen dnešní staré budovy byl položen r. 1880. 1. 9. 1868 byl založen obecní dobrovolný hasičský sbor. Podle sčítání lidu v roce 1850 měly Hranice už více obyvatel než dnes. Bylo napočítáno 329 domů a 3041 obyvatel. V roce 1900 to pak bylo už 462 domů a 4039 obyvatel. Jejich počet i nadále rostl. 24. 12. 1911 se v Hranicích rozsvítila první elektrická žárovka. Do té doby se v domácnostech svítilo petrolejem.

Po založení tkalcovského cechu v roce 1651 se zde rozvíjela textilní výroba, která z Ašska činila jedno z nejvýznamnějších textilních středisek Rakouska-Uherska. Toto postavení si udrželo i v období první republiky, dokonce i v období socialistické éry, prakticky až do roku 1990.

Kolem roku 1840 dosáhla prosperita Hranic vrcholu. Od té doby ztrácely Hranice díky mylnému rozhodnutí představitelů obce svůj význam ve prospěch Aše. Obec tehdy zamítla, aby silnice Plavno - Cheb byla vedena přes naši obec. Rozvoj průmyslu bez dobrého dopravního spojení je však nemožný.

28. 10. 1918 byl vyhlášen samostatný československý stát. O této události není v hranické kronice ani zmínka. Němečtí nacionalisté nebrali na vědomí nové skutečnosti a žádali ustanovení samostatnosti Chebska. Toto území bylo proto v prosince 1918 obsazeno jednotkami plzeňského 35. pěšího pluku. Hranice byly obsazeny 24. 12. 1918, takže i v naší obci se od tohoto dne uplatnila československá svrchovanost. Velká část dvacetileté existence předmnichovské republiky byla poznamenána permanentní hospodářskou krizí, která dosáhla vrcholu v třicátých letech. Konec krize hospodářské vystřídala krize politická. Kde jinde v Československu mohly najít myšlenky nacionalismu větší odezvu než právě v Sudetech? Národnostní nesnášenlivost pak měla velmi úrodnou půdu v Sudetendeutsche Partei, v jejímž čele stál Konrád Henlein, ašský učitel tělocviku.

V druhé polovině dubna 1945 americké vojsko postupovalo ze západu k našim hranicím. V Německu už jim nebyl kladen téměř žádný odpor, a tak dne 18. 4. 1945, těsně po poledni, stanul předvoj americké armády na výšině u vesničky Ebmath, těsně u hranic, a překročil tak státní hranici v ašském výběžku jako první. Byli to vojáci 1. pěší divize pod velením generálmajora Clifta Andrusa.

